

DROSS
INTERNETS.LV

ĢIMENES DIGITĀLĀ DROŠĪBA

JAUNĀKĀS TENDENCES UN MI LAIKMETA IZAICINĀJUMI

Jana Orlova

Latvijas Drošāka interneta centrs
2026

Latvijas Drošāka interneta centrs

- **IZGLĪTOŠANAS DARBS:** bērnu, jauniešu, skolotāju un vecāku informēšana un izglītošana interneta satura drošības jomā – par riskiem un apdraudējumiem internetā
- **UZTICĪBAS TĀLRUNIS 116111:** iespēja bērniem/jauniešiem ziņot par pārkāpumiem internetā un saņemt psihologa atbalstu
- **ZIŅOJUMU LĪNIJA:** iespēja sabiedrībai mājas lapā www.drossinternets.lv elektroniski ziņot par atklātajiem pārkāpumiem un nelegālu saturu internetā
- Starptautisko *Insafe* un *Inhope* tīklu biedrs, ar EK un Latvijas valsts atbalstu

BĒRNU UN JAUNIEŠU APDRAUDĒJUMI INTERNETĀ

1 MI un deepfake

- viltoti kailfoto
- balss klonēšana
- viltus video

2 Seksuālā izspiešana

- draudi izplatīt attēlus vai sarakstes

3 Pavedināšana

- svešinieki
- viltus profili
- uzticības iegūšana

4 Kibermobings

- pazemošana
- naida runa
- publiska izsmiešana

5 Dezinformācija

- viltus ziņas
- manipulējošs saturs
- nepatiesi MI padomi

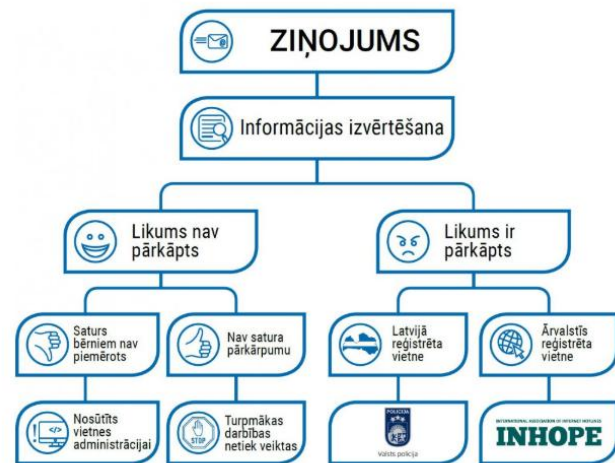

6 Privātums un emocionālā drošība

- personas datu noplūde
- pārmērīga paļaušanās uz MI
- kaitīgs saturs

Drossinternets.lv ziņojumu līnija

- Ziņojumu līnija darbojas kopš 2007. gada
- Līdz **31.08.2026** ziņojumu līnijā saņemti un apstrādāti **65'764** ziņojumi par nelegālu, kaitīgu interneta saturu un problēmsituācijām interneta vidē
- **2026. gadā** saņemti **1137** ziņojumi
- Dominē: **bērnu seksuālās izmantošanas materiāli**, kaitīgs saturs, pazemojoši video
- Samazinās: **naida runa, goda aizskaršana, pornogrāfisks saturs**
- Bērni visbiežāk ziņo par incidentiem **WhatsApp, Instagram, TikTok**

Drossinternets.lv ziņojumu līnija

Ziņojumu statistika	2022	2023	2024	2025	2026	KOPĀ
Cieņas/goda aizskaršana	74	92	106	72	50	394
Citi	567	172	150	97	239	986
Erotisks/ pornogrāfisks saturs bez izvietotiem brīdinājumiem	45	37	78	32	101	293
Finanšu krāpniecība	279	393	489	328	108	1597
Konsultācijas/padomi	224	188	221	166	62	861
Naida kurināšana/ rasisms	295	37	45	29	9	415
Bērnu seksuālu izmantošanu saturoši materiāli internetā	8 977	986	11 816	629	558	22966
Vardarbīga rakstura materiāli	7	15	23	7	10	62

BĒRNU PRIVĀTUMS INTERNETĀ

ANO konvencija par bērna tiesībām nosaka, ka pieaugušajiem jebkurā rīcībā vai lēmumā vispirms ir jārīkojas **«bērna labākajās interesēs»**

**BĒRNS NAV TROFEJA,
AR KURU LIELĪTIES
SOCIĀLAJOS TĪKLOS**

CIENI BĒRNA PRIVĀTUMU!

DROSS
INTERNETS.LV

www.drossinternets.lv | Facebook.com/drossinternets | YouTube.com/drossinternets | Instagram.com/drossinternets

**KAUNS, DUSMAS UN
BEZPALĪDZĪBA!**
Pirms dalies ar bērna foto,
padomā, kā viņš jutīsies!

CIENI BĒRNA PRIVĀTUMU!

DROSS
INTERNETS.LV

www.drossinternets.lv | Facebook.com/drossinternets | YouTube.com/drossinternets | Instagram.com/drossinternets

**VAI TU IZVIETOTU SAVA
BĒRNA FOTO PILSĒTĀ PIE
ZINOJUMU DĒĻA? NĒ?**
Tad kāpēc to publicē interneta?

CIENI BĒRNA PRIVĀTUMU!

DROSS
INTERNETS.LV

www.drossinternets.lv | Facebook.com/drossinternets | YouTube.com/drossinternets | Instagram.com/drossinternets

**BĒRNS NAV PRECE,
KURU REKLAMĒT,**
lai iegūtu vairāk sekotājus
un "patik"

CIENI BĒRNA PRIVĀTUMU!

DROSS
INTERNETS.LV

www.drossinternets.lv | Facebook.com/drossinternets | YouTube.com/drossinternets | Instagram.com/drossinternets

**FOTO AR ATKAILINĀTU
BĒRNU VANNĀ VAI
PLUDMALĒ?**
Zini, pedofili novērtēs!

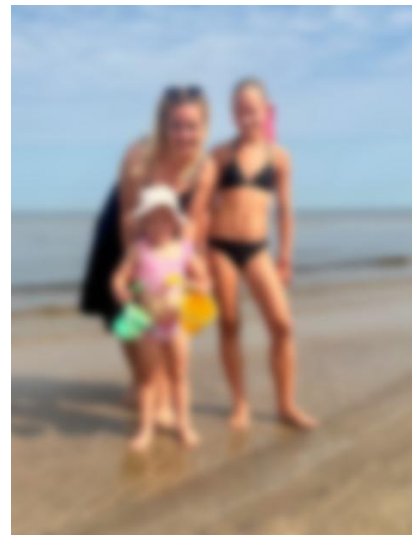
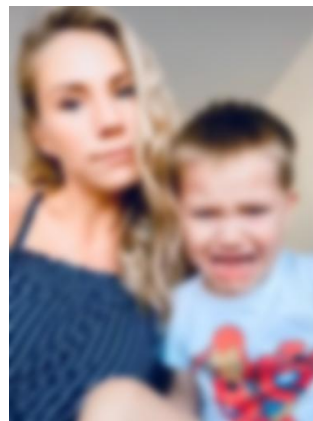
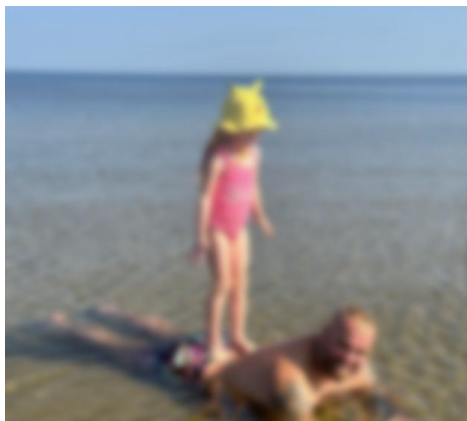
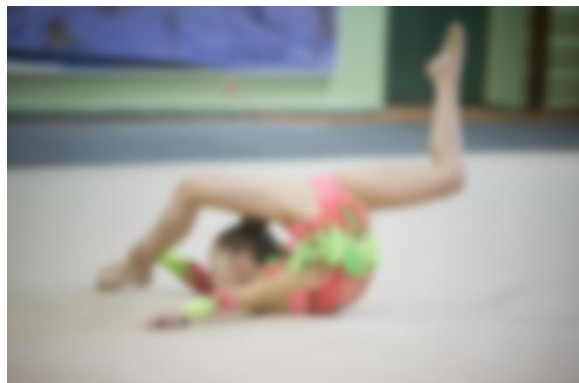
CIENI BĒRNA PRIVĀTUMU!

DROSS
INTERNETS.LV

www.drossinternets.lv | Facebook.com/drossinternets | YouTube.com/drossinternets | Instagram.com/drossinternets

Vai šādu foto publicēšana sociālajos tīklos atbilst **bērna labākajām interesēm**?

MI LIETOŠANAS PARADUMI JAUNIEŠU VIDĒ

72,7%
jauniešu vecumā
16–24 gadi izmanto MI

85,5%
skolēnu un studentu
izmanto MI

izmanto MI
mācībām

izmanto MI privātām
vajadzībām

interneta lietotāju
pārbauda tiešsaistes
informācijas patiesumu

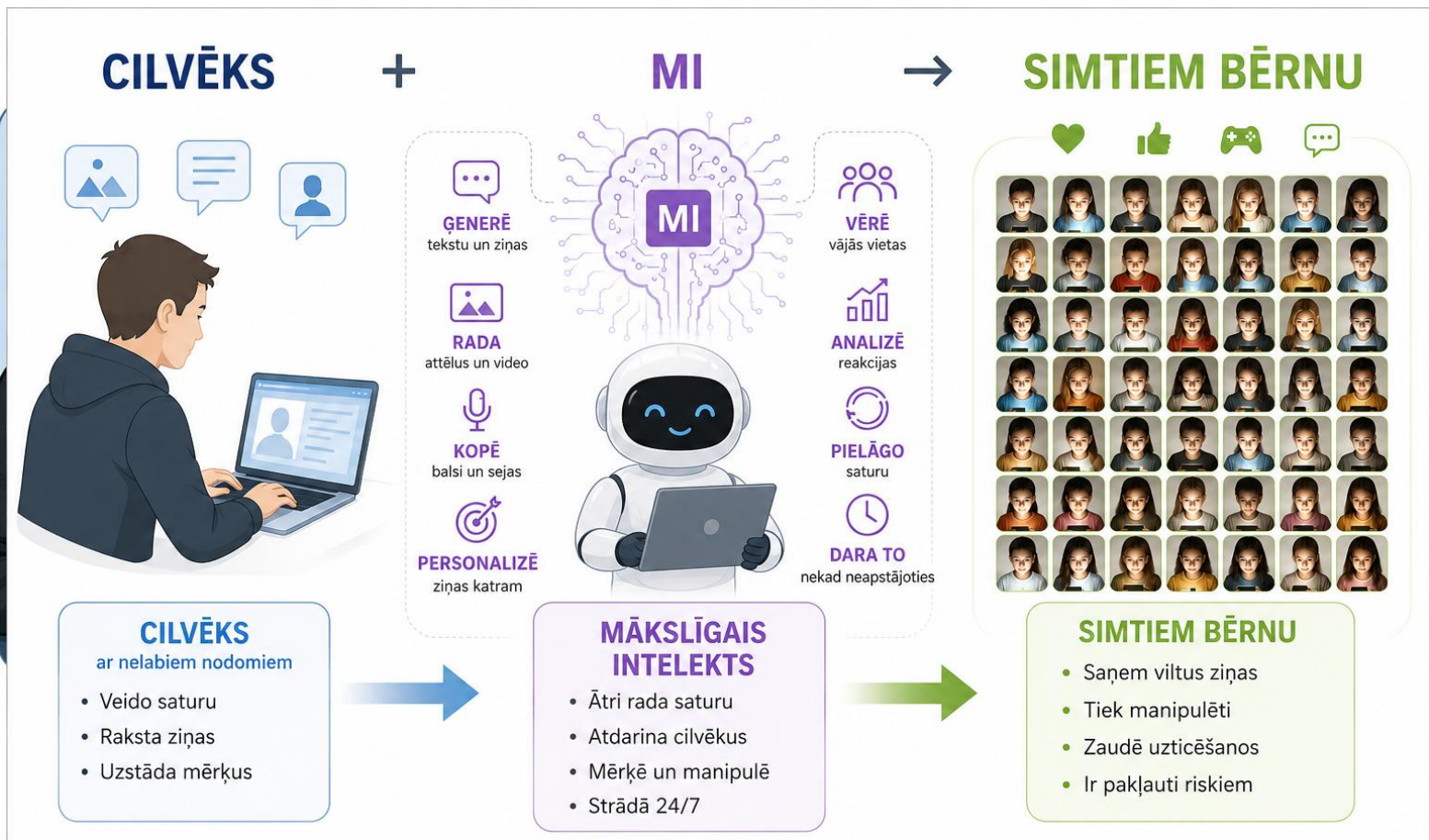
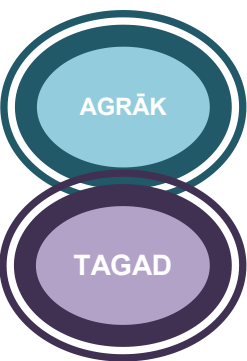

saskārušies ar
aizvainojošu vai
uzbrūkošu saturu
internetā

Avots: Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes IKT lietošanas aptauja, 2025

MI NEMAINA TIKAI SATURU. TAS MAINA RISKA MĒROGU!

DEEPUDES – viltus kailfoto

Veidi:

- Sejas nomainīšana (*face swap*)
- Izgērbšanas rīki (*undress, nudify*)
- MI pornogrāfijas ģenerators

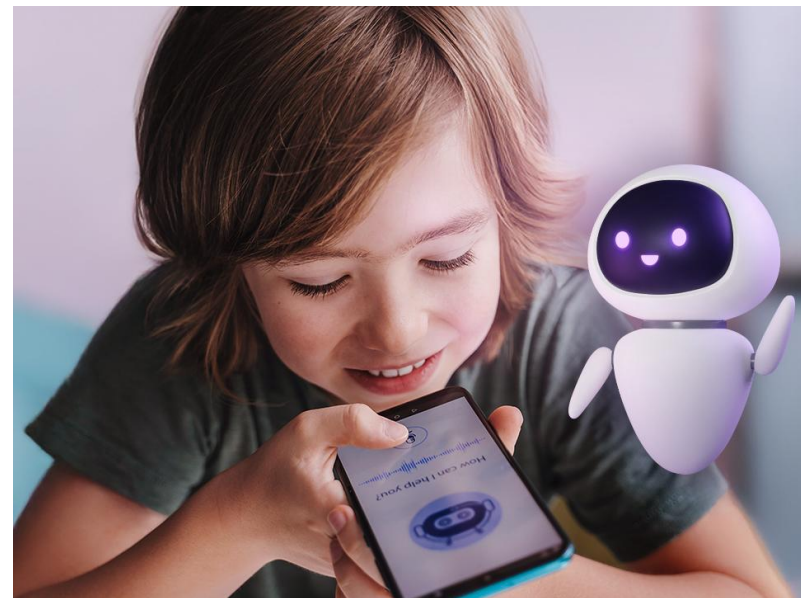

**Jo vairāk seksuālu vardarbību pret bērnu atainojošu satura vienību internetā –
jo vairāk sabiedrība pie šāda satura pierod un to normalizē !**

AI companion – riski bērnu drošībai

Bērns uzticas → atklāj privātu informāciju → veido emocionālu piesaisti → pieņem MI padomu kā autoritatīvu.

- Pakļauj bērnus nepiedienīgam seksuāla rakstura saturam
- Iesaista nelegāla seksuāla satura veidošanā
- Izplūdusi robeža starp īstu un neīstu
- Var veicināt sliktas/nedrošas dzīves izvēles
- Var palielināt garīgās veselības riskus
- Var veicināt vardarbību un kibermobingu
- Dalās ar bērniem kaitīgu un nepiemērotu informāciju

Bērnu pavadināšana internetā

- Tiek uzrunāti sociālajos tīklos, pārvilināti uz nekontrolētām platformām
- Seksuāla rakstura sarunas, atkailināšanās kameras priekšā, kailfoto sūtīšana
- Visbiežāk bērns nozieguma izdarīšanas brīdī atrodas savās mājās
- Visbiežāk cietušās ir meitenes vecumā no 8-12 gadiem
- Ziņojumos par bērnu kailfoto saturošām vietnēm ir redzams, ka tur ir ievietoti attēli, kas izkopēti no straumēšanas platformām
- Bērni neapzinās, ka ir pedofilijas upuri

«BĪSTAMĀ DRAUDZĪBA INTERNETĀ»

Draudzība internetā vai pāridarījums? Nevainīgi jautājumi vai pavedināšanas mēģinājums?

Izstrādāts rīks **SOS.DROSSINTERNETS.LV** - tas ļauj noskaidrot, cik droša ir bērna draudzība internetā, uzzināt, kā atpazīt pavedināšanas gadījumus un – kur meklēt palīdzību.

BĪSTAMĀ
DRAUDZĪBA INTERNETĀ

Notestē draudzību internetā!

TU ESI:

- Bērns līdz 15 gadiem
- Jaunietis no 16 - 17 gadiem
- Speciālists darbam ar bērniem (pedagogs, psihologs u.c.)
- Vecāks

DROSS
INTERNETS.LV

Rezultāti pēc testa aizpildīšanas

Četrus gadus laikā (kopš 2022.gada februāra) **10'303** bērni un jaunieši vecumā no 8-17 gadiem izpildījuši **sos.drossinternets.lv** testu, lai pārbaudītu savu draudzību internetā (3632 16-17 g.v. jaunieši un 6671 bērni no 8 – 15 g.v.)

- Vai «draugs» sūtīja tev ko tādu, kas lika izjust bailes, kaunu, apjukumu? **Jā 23%** (2438 bērni)
- Vai «draugs» sarunājās ar tevi par intīmām ķermeņa daļām? **Jā 27%** (1816 bērni līdz 15 g.v.)
- Vai «draugs» mēģināja tevi pierunāt vai piespieda fotografēt vai filmēt sevi kailu? **Jā 18%** (1828 bērni)
 - Vai tu nofotografēji, nofilmēji sevi kailu? **Jā 62%** (1130 bērni)
- Vai «draugs» nosūtīja tev foto, video vai saiti, kur redzams kails pieaugušais vai viņa intīmās ķermeņa daļas? **Jā 21%** (2196 bērni)
- Vai «draugs» lika paturēt noslēpumā tavu saziņu ar viņu? **Jā 23%** (2352 bērni)
- Vai «draugs» tev solīja naudu vai dāvanas, ja darīsi, ko viņš vēlas? **Jā 1%** (1852 bērni)
- Vai «draugs» tev draudēja, ja nedarīsi, ko viņš vēlas? **Jā 16%** (1691 bērni)

Ieteikumi rīcībai

Preventīvi

- Atgādiniet bērnam, ka ne visi internetā atklāj savu īsto identitāti un sniedz patiesu informāciju
- Izstāstiet, ka arī internetā ir cilvēki, kuri nodara pāri citiem
- Pārrunājiet, ka ir rūpīgi jāizvērtē, ar kādu informāciju viņš dalās internetā (kailfoto nekādā gadījumā)
- Izrunājiet rīcības plānu gadījumiem, ja bērns saskarsies ar nepatīkamu vai pretlikumīgu informāciju un darbībām internetā
- Atgādiniet bērnam, ka viņš vienmēr var nākt pie jums, kad būs nepieciešams atbalsts vai palīdzība

Ieteikumi rīcībai

Ja bērns ir jau piedzīvojis pavedināšanu internetā:

- bērns **nekad nedrīkst tikt vainots** par to, ko viņam ir nodarījis pieaugušais
- **iedrošiniet bērnu runāt** par piedzīvoto un uzmanīgi klausieties bērna stāstītajā
- **paslavējiet bērnu**, ka viņš pastāstīja par pieredzēto, un izstāstiet, kā rīkosieties tālāk
- kopā ar bērnu **saglabājiet pierādījumus**
- **neizdzēsiet bērna kontu**, kurā notikusi sarakste
- ar pierādījumiem uz **Valsts policiju**
- nepieciešamības gadījumā konsultējieties **www.drossinternets.lv** vai uzticības tālruni **116111**

KAS VAR PALĪDZĒT?

- ✓ Mēs - **Drossinternets.lv ziņojumu līnijā**
- ✓ Bērniem **pieaugušie**, kam viņš uzticas
- ✓ Uzticības tālrunis **116111**
- ✓ **Valsts policija**
- ✓ **Sociālo tīklu administrācija**

1. Pretlikumīgās informācijas saturs

- ☐ Bērnu seksuāla izmantošana, to saturoši materiāli
- ☐ Pornogrāfija pieejama bez „18+” brīdinājuma
- ☐ Emocionāla vardarbība pret bērnu
- ☐ Vardarbīga rakstura materiāli
- ☐ Naida kurināšana, rasisms
- ☐ Finanšu krāpniecība

2. Vieta, kur atklāts pārkāpums:

- ☐ Tīmekļa vietne, forums, blogs
- ☐ Sociālo tīklu vietne
- ☐ Failu apmaiņas programma
- ☐ E-pasts
- ☐ Cits

☐ Vēlos palikt anonīms!

Vārds, Uzvārds:

E-pasta adrese:

Ziņojums var būt anonīms.
Personas datus sniegšana nav obligāta! Jūsu
sniegtie dati tiks aizsargāti saskaņā ar Fizisko
personu datu apstrādes likumu un netiks
izpausti trešajām personām!

DROSS
INTERNETS.LV

Jautājumi?